

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VII.

Dunaj, 12. januarja 1927.

Št. 2.

Koroški deželni zbor.

Dne 30. decembra p. l. se je sestal vnovič deželni zbor, da reši proračun za leto 1927. Vsled nastalih težkoč in nesoglasja v Einheitslisti se pa ni prišlo do zaželjenega uspeha, ampak se je sprejela samo dvanajstina. Lanskega leta so se pri sprejetju proračuna kazale poteškoče med večino in opozicijo, letos pa med strankami, ki so stopale skupno pot pri volitvah in bi morale skupno tudi sedaj nastopati. Dvanajstina sicer zadostuje, vendar se deželna uprava ne more zadovoljiti, ker ji zaenkrat manjka dohodek v znesku 120.000 šilingov, ki ga plačujejo občine za kritje primanjkljaja. Kršč. socialci in Landbund so se zamanj trudili, da premostijo ovire, ki so nastale, a velenemci niso odnehali od svojega stališča; gre se v glavnem za znižanje meznega davka, in tako je trpelo razpoloženje pri zasedanju. Iz tega vzroka so se tudi umaknile vse važnejše točke z dnevnega reda ter so se obravnavale le manj važne zadeve.

Vodovodni odsek v Št. Lenartu pri Sedmih studencih je vložil prošnjo za gradnjo vodovoda, ki se je oddal finančnemu odseku. Predlog radi odvoda podzemne vode v Peravi pri Beljaku se je oddal stavbenemu odseku. Posl. Gaggl je uvodoma vprašal predsednika deželnega zbora, zakaj se ne proglasi Hodiško jezero javnim povodjem in to glasom zakona od 21. marca 1919, kakor se je to že lansko leto ob priliki proračunske debate zahtevalo. Ta proglašitev bi imela za tamošnji kraj in za tujski promet velik pomen; jezero je, kakor znano, sedaj last Orsini Rosenberga.

Poročilo in predlog o združitvi občin Borovlje in Podljubelj se vzame na znanje ter združitve s prvim januarjem t. l. v veljavo. Glasom zakona od 30. decembra 1926, ki se je sprejel, smejo občine pobirati po vsej deželi, izvzemši Celovca, pristojbine v znesku do 500 šilingov od onega državljanca, ki si misli pri-

dobiti domovinsko pravico v kaki občini. Za inozemce in osebe neznane državlanske pristojnosti pa se sme zahtevati pod istimi okoliščinami do 2000 šilingov.

Na predlog pravnega odseka, da se postavnim potom reši zahteva po odškodnini pri postavljanju električnih drogov, transformatornih postaj in poškodb na poljih, ki so s tem v zvezi, je deželni zbor vlado pozval, da mu predloži tozadevni zakon, katerega naj sestavi s pomočjokušenih strokovnjakov. Vsi so bili mnenja, da je treba najti postavno podlago, po kateri se bo škoda, ki je s takimi napravami neizogibna, zopet primerno poravnala.

Deželni glavar Schumy je odgovarjal na razna vprašanja, ki so se nanj stavila. Glede ukrepov za odpravo krize v prodaji je poročal da je vlada storila vse, da se kmetijstvu pomaga in bo tudi v bodoče pazno zasledovala potek krize. Spomnil se je deputacije na Dunaju in povdarjal, da imajo zastopniki zvezne vlade popolno razumevanje za stanje koroškega kmetijstva, vendar pa je vlada vezana po pogodbah, katere ne more v tako kratkem roku spremeniti. Rekel je, da je kriza v kmetijstvu le del občne krize in ta spet le del svetovne krize, ki se povsod pojavlja.

Priprečitev uvoza živine smatra za dobro sredstvo, da se zastoj v prodaji vsaj nekoliko izboljša. Posebno pa je svaril deželni glavar pred elementi (čujte!), ki mislijo z radikalnimi sredstvi podvzeti nepremišljene korake, ker bi iz tega lahko nastalo nasprotno od tega, kar se je hotelo doseči. To, kar se je zgodilo, je treba priznati in upati je, da bo prineslo še to leto nekaj olajšav.

Kar se tiče italijanskega vicekonzula Marinija, da bi se bil vtikal v notranje razmere Avstrije, in zahteval od vlade, da prepove neko zborovanje v Beljaku, ne odgovarja resnici in bi vlada vedela, kaj ji je v tem slučaju storiti. Deželni glavar je nadalje prečital pismo bančne komisije na Dunaju, v katerem ta na-

znanja, da bi vodila preiskavo Koroške banke, ako bi se ji podaljšal delovni rok, ki poteče z 31. decembrom. Ker parlament tega ni storil, ne more preiskavo voditi in je upati, da bodo vzeli to v roke prizadete osebe same in to ali delničarji pri glavni skupščini ali pa upniki na zborovanju dne 27. januarja. V to so tudi postavnim potom upravičeni in se bo pokazalo, kaj je zakrivilo zastavljanje izplačila.

Deželni zbor se je nato zaključil.

Železnica in avtomobil.

V zadnjem času se je železnica pritoževala, da ji dela avtomobil hudo konkurenco in se je sklicevala na to, da mora železnica vzdržavati tire, avto pa vozi po cestah, ki jih drugi vzdržujejo. Železnica je raditega zahtevala, da se ji prepusti kot monopol prevažanje tovorov, vkolikor se vrši vsopredno z železnicami. Svoičas se je mislilo, da je treba velika prometna sredstva dati vsa državi, in so se večje proge podražile. Medtem pa je izkušnja učila, da je država najslabši gospodar, ker ljudi nima tako v rokah kakor zasebnik in ker pri državnem obratu neha tista skrb, ki jo ima zasebni gospodar, da se vsako delo pravilno opravi, da se blaga ne pokvari, da se poišče zaslužek in skrbi za bodočnost. Zasebnik hoče kaj zaslužiti in mora zaslužiti, državni obrat pa se vrši brezskrbno, čim manj oprava tem ljubši je ljudem, ko jim je zaslužek vedno enak. Ta izkušnja nam potrjuje, da je v ljudskem gospodarstvu treba ljudem pustiti njihova zasebna podjetja, tako se dela najceneje in najboljšje.

Protiv železničnim zahtevam se zdaj zglasajo lastniki tovornih avtomobilov. V „Reichsposti“ piše eden izmed njih: „Ni res, da bi avto tekmoval z železnico; na Dunaju je samo 284 tovornih avtomobilov, ki so skoro samo v domačem mestnem prometu zaposleni. Železnica, ki hoče dobiti v roke še prevažanje z av-

PODLISTEK

Kovač Franc:

Novi zvonovi.

(Nadatjevanje.)

IX.

Neko soboto popoldne, štirinajst dni pred blagoslavljanjem je hodil ključarjev sin s polo papirja po fari, kjer je vabil načelnik odbor k zadnji, nujni seji, da se dogovorijo o pojedini, sprejemu, godcih, strelcih in nešteto drugih stvareh. In drugi dan popoldne po blagoslovu so se polagoma zbrali možje v posebni sobi očeta župana, da določijo za slavnost vse potrebno in natančno do najmanjše stvari, da ne nastane nobena zmešnjava. Nad štiri ure je trajala odločilna seja in temeljito so se obravnavale vse točke določenega programa. Načelnik je najprej razjasnil, priporočal to in ono, potem se je dolgo in živahno debatiralo, stvar se je presojala iz tega in onega stališča in predlogi so se sprejemali ali odklanjali z večino glasov. Tako se je obravnavala ena točka za drugo.

Ko je prišla na vrsto točka o pojedini, tedaj se pa možje niso mogli zediniti. Prej tako živahno razpravljanje je nenadoma utihnilo, možaki so obmolknili, nihče ni vedel kaj pripomniti. In če je kdo kaj rekel, je gotovo zinil kaj neumnega. Zamišljeno so gledali možje

pred se v kozarce, vlekli dim iz pip in napenjali možgane. Splošen molk je vladal v sobi.

Iz tega mučnega položaja jih reši Jure, najstarejši v zboru. Ko iztrka pipo, se oglasi k besedi in pravi:

„Veste kaj, mi se ne razumemo na kuho, naj pa ženske same enkrat skupaj pridejo in naj se same pomenijo, bodo boljše naredile kot mi.“

Jure je izvrševal v fari važno službo, bil je mrliški oglednik in kot tak užival nekakšen ugled in njegova beseda je tudi nekaj zalegla. Imel je to posebnost, da je pri vseh smrtnih slučajih konstatiral samo dve vrsti bolezni: pri otrocih želodčni katar in pri odrastlih oslabelost. In mož je imel popolnoma prav. Vsaj pri odrastlih je bilo njegovo agnosciranje resnično; posledica smrti je vendar vedno oslabelost, povzročena po kateri bolezni.

(Dalje sledi.)

Na koncu VI. odstavka se je stavcu v št. 52. pripetila neljuba pomota, izpustil je namreč med drugim tudi naslednje:

Nerešeno je ostalo do sedaj samo še eno kočljivo vprašanje, o katerem odbor do sedaj še ni razpravljal, ampak ga je odložil na poznejši čas. Kdo bo vozil zvonove? Vsak bi jih rad. Ta se je že ob priliki izrazil, da jih bo on, ker ima pročne konje, oni je dejal, da je to njegova stara pravica, ker je že njegov ded vozil prejšnje zvonove in da se spodobi, da ta čast ostane pri hiši. Župnik Janez je razso-

dil, da naj jih vozijo tisti, ki so največ darovali za zvonove in tako je tudi ostalo.

„E, kaj bodo ti vaši plenkeji,“ so zabavljali ljudje iz sosedne fare, ko so zvedeli, da bodo prišli kmalu novi zvonovi.

„Le počakajte, potem bomo govorili, potem bomo videli, kateri so boljši, naši ali vaši,“ so jim odgovarjali mirno in prepričevalno.

Deklice revnih starišev so nabirale jagode in črnice, jih nosile dve uri daleč v mesto na prodaj, da si same kupijo belo obleko in dajo nekaj za zvonove.

Ako je ključar zvedel, da je kdo prodal tele ali kravo, je še isti večer stopil k njemu in ga tako dolgo nagovarjal, da je še kaj primaknil za zvonove. Nekateri, katerim je šel denar težko izpod palca, so se ga začeli naravnost bati in izogibati. Pa on jih je obiskal na domu. Kakor da bi padel iz neba, ko ga ni nihče pričakoval, je stopil zvečer v hišo in pogovor je že tako napeljal, da so prišli na zvonove.

„Veš kaj, pa bi še kaj primaknil.“

„Sem že dal, ne morem nič več.“

„Nekaj bi lahko še; ta in oni ima manj kot ti, pa je več dal.“

Nič ni pomagalo, tako dolgo ga je nagovarjal in mu dokazoval, da je navadno dosegel s svojo prepričevalno zgovornostjo svoj namen in je navrgel še nekaj vsaj zavoljo njegove nadležnosti. In če se mu ni posrečilo prvič, je poskusil drugič in tretjič.

tomobili, je podobna človeku, ki se potaplja, pa se lovi za slamo, ki plava po vodi. Ko bi dobila železnica v svoje roke še tovarne avtomobile, bi seve lahko zvišavala vozino, a dražje prevažanje bi težilo industrijo in tovari bi se zmanjšali, industrija bi morala še v večjem obsegu kakor zdaj sama prevažati in železnice bi imele še manj opraviti.

Ko država jemlje vedno več dela v svoje področje (železnica, pošta, brzojav, telefon), so se začeli zasebni podjetniki zoper državo braniti. V Nemčiji se je vršilo dne 10. nov. posvetovanje gospodarskih zvez in na tem posvetovanju se je sklenila resolucija: Zgodovinskemu razvoju in posebnosti našega naroda odgovarja, da se vzdržuje zasebna last in se vsakomur pusti pravica samostojno delovati v industriji, kmetijstvu, trgovini in obrti. Gospodarstvo v državi je povečini zasebno. Iz zasebnega gospodarstva jemlje država sredstva, ki jih potrebuje za uradnike, vojake, javna dela itd. V teh razmerah naj ostane zasebna last podlaga vsega gospodarstva in ne sme biti, da bi državna, deželna ali občinska podjetja tekmovala s privatnimi. Zasebna in državna, ali javna podjetja naj si delo med seboj razdelijo, a naj si ne tekmujejo, ker javna podjetja zasebnik vzdržuje s svojimi davki.

Železnice si naj tako pomagajo, da delajo vzajemno s transportnimi podjetji, naj gledajo, da se brzo prevaža, naj skrbje za večjo udobnost, naj odklanjajo bližje Transporte, ki se ne splačajo. Z zasebnim podjetnikom železnica ne more tekmovali, če se ne doplačuje z davčnim denariem.

Ko je železnico upravljala še neposredno država po svojem železniškem ministrstvu, je primanjkljaj od leta do leta rasel in od mesca do mesca nismo bili varni, da železničarji sploh prometa ne ustavijo. Zdaj je postala železnica podjetje za se, ki naj dela v svojo prid, tako da, če bi bilo prebitka, se tisti razdeli med železničarje. A zopet ne gre. Čuli smo, da hočejo v sosednih državah inozemska društva vzeti v najem železnice, morebiti pridemo še mi do tega, kedar bo primanjkljaj prevelik, morebiti se bo spoznalo, da je kakor povsod tudi pri železnici treba gospodarja, in da tudi tu ne gre, če nihče nima oblasti, da bi ukazoval. Spominjamo na tisti lep slučaj, ki se je letos v pomladi dogodil v Celovcu, ko je deželni kulturni svet brzovozno dobil vagon drevesc: vagon je došel v četrtek, a šele v ponedeljek so uradniki vedeli, da je tu. Trgovci v Celovcu pravijo, da se jim ne godi prav nič boljše. Železnica se mora zavedati, da živi od obrti in prometa, zato si mora prizadevati, da se točno postreže, potem trgovec ne bo več sam prevažal in bo le vesel, če mu bo železnica zopet tako točno postregla kakor pred vojno. Glejmo, da dobimo zopet tiste vestne in pridne železničarje kakor pred vojno, pa se bo zopet lahko kaj zaslužilo in se železnici ne bo treba bati avtokonkurence.

POLITIČNI PREGLED

Dunaj, dne 10. januarja. V praznikih politika počiva, zato nimamo zaznamovati posebnih političnih dogodkov. Poslanci so doma ter delajo v svojih strankah. Volitve bodo letos, sestaviti je treba programe ter organizirati agitacijo. Kršč.-soc. stranka je svoj program že izdelala. Nima preveč lahkega stališča, kakor vse druge stranke, ker preteklo leto je bilo razburkano, odkrilo je veliko gnoja, ki še vedno smrdi, in v tega bodo dregale pred volitvami stranke, da bo smrdel še bolj: banke, konzurna društva, poštna hranilnica itd. — Danes razpravljajo zastopniki državne kmečke zveze z zveznim kanclerjem o gospodarskem zastoju; v koliko so doslej tvedene mere učinkovale in kaj je treba še ukreniti, da preneha prodajna kriza.

Inozemstvo.

Jugoslavija. Ostavka dveh ministrov ni bila sprejeta. Zadovoljila sta se s tem in kriza je bila rešena. Slovenci v vlado niso bili sprejeti, četudi se je govorilo, da so ministrski sedeži za nje pripravljeni. — Ko se govori o preorientaciji jugoslovanske zunanje politike, se slišijo glasovi, ki priporočajo naslonitev na Rusijo, Nemčijo in Anglijo. Oglasil se je dr. Trumbič in drugi. Radič priporoča izenačenje

koledarja, ker praznujejo pravoslavni in rimski katoliki praznike posebej. Teda' delo počiva. Preko 100 dni se ne dela, to pa požre državi milijone. Mogoče je bil v tem trenutku ravno tudi tega izdan ukaz, da morajo delati uradniki tudi vsak praznik dopoldne. — **Nemčija** je podpisala z Italijo razsodiščno in izmiritveno pogodbo. Vsi spori, ki se ne dajo rešiti diplomatskim putem, se predložijo mednarodnemu razsodišču v Haagu. Francozi so Nemčijo pred tem korakom svarili. — **Francosko** sodišče je radi nekega prepira v Landauu obsodilo nekaj Nemcev, Francoza pa oprostilo. Nemci so zagnali vsled tega velik hrup in trkali na prijateljstvo, da je bila francoska vlada prisiljena, obsojene Nemce pomilostiti. — **Vladna** kriza še traja. Vsak dan prinese nove kombinacije. V ospredju je začasno dr. Curtis od ljudske stranke, ki bi sestavil vlado desničarskih strank, a ker sredina v tej vladi ne namerava sodelovati, bi razpolagala le s 230 mandati in bi bila v manjšini. — **V Nikaragui** se tepejo. Ameriška vlada je poslala tja mornarico, da zaščiti ameriški kapital. Ker pa se je obrnila javnost in diplomacija proti temu, je bila vojaščina poklicana nazaj. Boji se vršijo med konzervativci in liberalci. — **Na Kitajskem** so se dvignili domačini proti tujcem, predvsem proti Angležem. Angleži so bili iz vseh večjih mest prepodeni, vendar zbirajo nove oddelke, ki jih bodo izkrcali, da izvedejo odločilen udarec proti domačinom. Kitajci se hočejo osvoboditi Angležev in drugih tujcev.

DOMAČE NOVICE

Borovlje. K novemu letu je zapustil našo faro sedanji župnik čg. Böhm. Bil je tukaj od leta 1921. Pod njegovim vodstvom so se napravili novi zvonovi. Izdajal je tudi svoj list „Ferlander Heimatklänge“, ki se je tiskal v Celovcu. Bil je rojen Nемеc, a se je prav dobro naučil tudi slovenščine. Četudi med Slovenci ni bilo posebnih pritožb proti njemu, moramo vendar ugotoviti, da je bil to prvi duhovnik, ki je dal naši cerkvi nemško lice. Zelo nas je tudi bolelo, ko pri pogrebu kakega Nemca ni bilo slov. molitve, dočim pri slovenskih pogrebi vedno tudi še nemška.

Železna Kapla. (Podpisi.) Skoro bi ne verjeli, pa je vendar tako. Kino z obširnimi prostori dela našim Nemcem nove skrbi. G. župan Železne Kaple je obljubil, da dobijo prostore tudi Slovenci na razpolago proti primerni odškodnini, ako bi imeli v trgu za okolico kako veselico ali pa igro. To je bil ogenj v strehi in po plebiscitu privandrani Nemci (Štajerc, Kranjc, Hrvat in Čeh) se posebno trudijo, da bi se kaj takega ne zgodilo. Komaj šoli odrasli fant pobira podpise, s katerimi se naj tržani zavežejo, da ne bodo obiskovali kina, ako se zgodi, da bi tudi Slovenci igrali v istih prostorih. Ljudje, ki so Koroško šele spoznali po plebiscitu, ko se je šlo za to, da zasedejo mesta po slovenskih krajih, govorijo sedaj tako veliko besedo in hočejo zabranjevati igre in veselice onim Slovincem, ki so od pamtiveka na svoji grudi. Obžalujemo one trezne Nemce v trgu, ki so morali čakati na ljudi iz tujih krajev, da razsajajo proti onim Slovincem, s katerim stoje domačini v ozkih gospodarskih stikih. Ako bi to le ne moglo škodovati. Z novo mesnico so se kmetje prepričali, da lahko sami nekaj vstvarijo in ako bi se napetost le nalašč še povečavala, bi se lahko zgodilo, da bi se ustanovila tudi lastna trgovina, ki bi zalagala kmete. Človek ne hodi rad v štacune, kjer vidi le nasprotne obraze, ker za denar se povsod lahko kupuje. To naj upoštevajo tudi oni, ki še sedaj mislijo, da napravijo velik kulturni čin, ako zabranijo Slovincem ono malo razvedrila, ki bi si ga vstvarili sami in kate-rega se taki Nemci, ki ne morejo trpeti slovenske besede, lahko izognejo, ne da bi radi tega trpel ugled. Tudi Slovincem v teh krajih še ni nikdar prišlo na misel, da bi bili razpršili nemške veselice, akoravno bi vsled večjega števila to lahko storili, ker smo mnenja, da pripada vsakemu svoje in da se le na medsebojnem spoštovanju da graditi vzajemnost.

Št. Vid v Podjuni. (Občinska seja.) Župan otvoril seja 28. decembra z običajnim pozdravom in ugotovi sklepčnost. Nato razpravlja o ogledu porušenega Belskega mosta in o kora-

kih, ki so potrebni, da se zavaruje most pred odplavo v slučaju povodnji. Najpriporočljivejša bi bila regulacija Bele, ker bi potem tekla voda normalno na most. Tega občina sama ne more izvesti, vendar je treba podvzeti potrebne korake na merodajnih mestih. Zavarovati pa se mora pot, ki pelje iz vasi Bela na most, s potrebnim nasipom. — Za pregledovalca živine in mesa sta bila določena Josip Wutej na Beli in Josip Kapečnik v Kamenski gori, ki prevzameta posle s 1. jan. 1927. — Odobrijo se proračuni šolskih občin. — Izvede se nova volitev krajnih šolskih svetov na podlagi novega zakona (Schulaufsichtsgesetz). — Izvolita se pregledovalca občinskih računov. — Na predlog, da bi občina kupila za svoj urad pisalni stroj, izjavi g. Tašek, da ga kupi on iz svojega. Odbor je vzel to izjavo z zadovoljstvom in Ivaležnostjo na znanje. — Županu se dovoli, da sme razpolagati z občinskim denarjem na račun novega proračuna do odobritve istega. — Mihev Josef, pd. Jaln v Goričah se sprejme na podlagi 10letnega bivanja v občini v domovinsko zvezo. — Rešijo se še nekatere prošnje za podpore, nakar zaključijo župan seja z novoletnimi voščili. — Zelo mučen vtis je napravila odsotnost odbornikov Landbunda. Vidi se, da jim je uprava občine deveta briga, ker bi pokazali drugače več zanimanja. Mogoče so uverjeni, da je občina v dobrih rokah, ali vprašanje je, če so njih volilci zadovoljni s to brezbriznostjo. Ta pojav je sploh značilen in ga opazujemo tudi v drugih občinah, kjer je Landbund v manjšini.

Kotmara vas. Dolgo se nismo oglašili, a še tokrat moramo poročati žalostno novico. Dne 13. minulega meseca se je zgodila pod Preblijami pri Kotmari vasi strašna nesreča. Par dni pred omenjeno nesrečo so napravili delavci kamnoloma za regulacijo Drave močan strel v skalo, ki pa ni učinkoval posebno. Pri nadaljnjem delu ni bilo opaziti, da grozi nesreča. Nenadoma, okoli poldne usodnega dne, se utrga skala, kakih dvajset kubičnih metrov kamna, ter pokoplje pod seboj Janeza Böhma iz Št. Jakoba v Rožu in Lojza Wieserja, pd. Malkovega na Prebejah, ki je stal v trenutku nesreče na skali, ki ga je vrgla petnajst metrov globoko pred se ter ga pokrila. Z velikim naporom delavcev, ki so delali celo noč, so rajnega Lojza mogli oprostiti velikanske skale drugi popoldan potem več strelav ter ga položiti na mrtvaški oder, vsega zmečkanega. Da se bo rajni Lojze pogrešal, ni treba omenjati, ker z njim je izgubilo tukajšnje izobr. društvo odbornika v najlepši dobi 28 let. Da je bil rajnik priljubljen, je pokazal njegov časten pogreb. Letošnjo vigred si je hotel začeti zidati na svojem zemljišču hišico, za katero je imel vse pripravljeno, a nesrečna usoda je hotela drugače, da se je preselil v večno vigred, kjer ni tuge in trpljenja. Naj mu Bog poplača ves njegov trud, in nasvidenie nad zvezdami. Mačkovi družini pa iskreno sožalje.

Želinje. Staro leto smo zaključili s tombo- lo za zvonove, ki se je nad vse dobro obnesla, da je bilo precej čistega dobička. Ker je vodstvo zelo agilno in odborniki zelo delavni, upamo, da se nam bo akcija posrečila, posebno ker vlada veliko zanimanje po fari za nove zvonove. Tako bodo polagoma se vse cerkve v naši okolici oskrbele z novimi zvonovi in tudi v Malem Št. Vidu polagoma raste zanimanje za nje. Glavno vprašanje je seveda, odkod dobiti denar skupaj, a če je med ljudmi zanimanje in dobra volja, tedaj se z vztrajnostjo premagajo vse težkoče.

Borovlje. (Novi most.) Dne 18. decembra 1926 je bil otvorjen in predan prometu novi most, ki veže Borovlje in Dobravo. Ker je to deželna cesta, je prevzela gradbo dežela, le nekaj podrobnosti, n. pr. razsvetljava in drugo je prevzela občina. Zgrajen je iz železa in betona in kakor je videti, bo stal za vselej. Cesta gre sedaj naravnost tam, kjer je stal Tončkov križ, ki pa se je podrl. Dež. vlada je bila pri otvoritvi zastopana po predsedniku Šumiju in namestniku Neutzlerju. Zelo čudno se je nam zdelo, ko je g. Neutzler v svojem govoru omenil tudi zasedbo in boje z Jugoslovani ter plebiscit. Ne vemo, kaj ima opraviti novi most s tem. Pohvalil je Borovljane, naj se tudi v naprej držijo hrabro in pogumno kot tedaj. Tega bi nam ne bilo treba praviti, mi poznamo hrab-

rost in junaštvo Borovljancev zadosti, še bolj pa jih poznajo Selani in drugi kmetje v okolici še iz leta 1919. — Ljudsko gibanje v naši fari l. 1926 je bilo sledeče: Rojenih je bilo 29 otrok, od teh 12 fantov in 17 deklic. To je najnižje rojstno število kar pomnijo ljudje naše fare. V letih 1910 do 1914 je bilo rojenih po 100, 70, 88, 75 otrok na leto. Stanje prebivalstva pa se je od tistega časa še znatno pomnožilo. Umrlo je 30 oseb, od teh 2 samovmora. Poročenih je bilo 13 parov v fari in izven 6 parov.

Št. Janž v Rožu. (To in ono v letu 1926.) Preteklo leto je bilo kakor v splošnem tudi v naši majhni šentjanski fari nekoliko bolj usodopolno kot druga leta. Med vsemi dogodki ima zaznamovati par prav žalostnih slučajev. Neizprosna smrt je pobrala med drugimi tudi 4 moške v najboljši življenjski dobi. Kot zadnjo žrtev pa si je izbrala bela žena Jožefa Müller, pd. Slomjaka v Št. Janžu in sicer na jako žalosten način. Šel je zjutraj zdrav gori v Žingarco drva spravljat in mrtvega so ga pripeljali domov. Po nesrečnem naključju ga je udarila baje neka veja, katero je sprožil težek hlood, na glavo in ga vrgla čez 8 ali 10 m visoko peč. Bil je takoj mrtev. Pokojni je bil mož mirnega značaja; kratkočasen v družbi, izvrsten pevec in kot tak mnogoletni najboljši član nekdanjega in sedanjega pevskega zbora kakor tudi izobr. društva. Ob enem je bil tudi podnačelnik požarne brambe. Rajni je bil vse-skozi zvest rodoljub in kljub temu povsod priljubljen, kar je pričala nebrojna množica, ki ga je srpempjala k zadnjemu počitku. Za njim žaluje žena in 4 nedorasli otroci. — Tekom minulega leta smo dobili tudi novega dušnega pastirja v osebi čg. Franca Virnika, bivšega župnika v Št. Juriju pri Celovcu. Omenjeni gospod, mož ponižnega značaja, so izrečno želeli prevzeti svojo novo čredo brez vsakega šuma in ceremonije. Nekega dne meseca junija so prišli popolnoma nepričakovano in v času, ko so bili vsi ljudje na polju, sami v župnišče. Šele potem, ko se je oprava začela voziti, so jih farani v večjem številu pozdravili. Tako je prišlo, da se tudi čg. Singerju nisimo imeli prilike javno zahvaliti za njih požrtvovalnost in velike zasluge, katere so si v tako kratkem času pridobili za našo cerkev. Pa sprejmite zdaj, prečastiti, za Vaš trud in naklonjenost prisrčno zahvalo!

Sv. Lenart pri Sedmih studencih. Dne 9. januarja smo položili k večnemu počitku blago Trabinarjevo mater Terezijo Samonig v starosti 56 let. Vzela jih je iz srede žalujočih otrok in moža po kratkem trpljenju zahrtna bolezen; vnetje oprsne mreže. Draga raujka je bila vnetja za vse dobro, bila je vedno prijazna obraza in pomagala mnogim z dobrimi nasveti. L. 1924 je romala s svojim sinom Karolom v Rim, o katerem romanju je rada z velikim navdušenjem pripovedovala. Bila je tudi botra našemu velikemu zvonu, ki ji je na potu k zadnjemu počitku posebno žalostno pel. Za njo žalujejo dobri mož, 4 omoženih in 5 še samskih otrok. Naj blaga žena v miru počiva! — Dne 7. januarja je začelo goreti v Rutah pri Arneju. Ogenj je uničil gospodarsko poslopje z 17 ovcami vred. Ker je poslopje visoko v gori in na samem, dolgo ni mogla priti pomoč. Poleg tega leži posestnica gospa Alojzija Tarmann bolana v postelji.

Železna Kapla. Z odhodom starega leta se je poslovila od nas Majda Sadolšek v cvetu svoje mladosti. Kot poštarica je služila pri nas in v Jugoslaviji in bila vzor vestne, poštene in vztrajne uradnice, ki se ni strašila nepravil, ki so jo zasledovale. Prijazna v občevanju z ljudmi se je veselila naklonjenosti vseh, ki so jo poznali. To so pokazali žalni obredi, ko je bila vedno obdana od molečega ljudstva. Leta je trpela vdano in potrpežljivo na zahrtni bolezen (sušici), kateri je podlegla. Dne 2. t. m. so jo nesli k zadnjemu počitku ob obilni udeležbi k Mariji Devici v Trnju, kjer naj v miru počiva. Sorodnikom naše sožalje!

Št. Ilj ob Dravi. (Bela žena.) Zaključili smo leto z žalostnim pogrebom. Spremili smo namreč ob ogromni udeležbi ljudstva dne 31. decembra k zadnjemu počitku Marijo Gröb-lacher, mlado Hofovčinjo, ki je pred tremi meseci stala kot srečna nevesta pred oltarjem, polna najlepših upov v bodočnost. Da je rešila

otroku življenje, se je podvrgla operaciji, katero je sicer srečno prestala, a ko so jo potem pripeljali domov, se ji je po operaciji, itak oslabiljeni, pridružil srčni krč in temu je podlegla. Bila je rajna prijazna, postrežljiva in tako ponižna, da jo je res vse občudovalo, zato jo bo težko pogrešal mladi mož, težko pozabili starši Lederhasovi in v lepem spominu jo bodo ohranili vsi, ki so poznali njeno blago srce. Vsem zaostalim bodi v tolažbo upanje, da se nekda združimo nad zvezdami! N. v m. p.!

Guštani. Komaj pet tednov po smrti nje-nega moža je zatisnila za večno svoje oči dne 2. januarja v 67. letu svoje starosti blaga Helena Kotnik. Bila je vzor žene in matere, kateri je bila dobra vzgoja otrok najvišji cilj. Zapušča več otrok, ki so vsi dobro preskrbljeni, mednjimi doktorja France in Janko, profesorja v Ptujju in Mariboru, nekda na gimnaziji v Celovcu in Sarajevi ter kaplan Šimen, ki je bil v Velikovcu. Naj v miru počiva, sorodnikom pa izražamo naše sožalje!

Velika vas. Ko se je poslavljalo staro leto od nas, je neizprosna smrt potrkala na vrata Bukovnikove hiše in jim po kratki in mučni osemdnevni bolezni pograbila ljubljene sina v najlepši mladostni dobi, v starosti 27 let. Rajni Mihej je bil pri vseh zelo priljubljen. Zelo težko ga bomo pozabili. Obenem pa tudi vedno zaveden Slovenec. On je dobro vedel, kako naj se spoštuje materni jezik in svoj narod. V nedeljo 2. januarja ga je ob velikanski udeležbi pogrebcev spremila tudi slovenska požarna bramba na njegovi zadnji poti v črni grob. Domači gospod župnik so se v pretresljivih besedah poslovili od njega in nas opomnili, kako mora biti pripravljena posebno še mladina. Šentjakovski cerkveni pevci so mu ob grobu zapeli ganljivo žalostinko. Pomlad se bo vrnila in vse ptičice ž njo, a našega prijatelja nikdar več nazaj ne bo. Žalujemo Bukovnikovi družini, ki je občutila toliko bol, pa izrekamo odkritosrčno sožalje. Ti pa, dragi Mihej, počivaj sladko v domači zemlji in upamo vsi na enkratno svidenje nad zvezdami.

Kratke novice s Koroške. Župnik v Žrelcu zbira po Koroškem za cerkvene orgle. Ne more se pritožiti, da bi Slovenci nič ne dali. — Otok pa zbira za nove zvonove. — Borovljanci se pritožujejo radi slabe razsvetljave oz. preskrbe s tokom. — Lasnikovi žagi v Beli je nekdo odnesel 3 gonilne jermene v vrednosti 180 S. Škodo trpi najemnik Virnik. — Labud se zelo trudi, da bi šla vzhodna železnica iz Pliberka na Labud. Stala bi samo 3 milijone šilingov. — S pomočjo Šulvereina je bilo v Globasnici po petih letih zopet obdarjenih k božiču 20 otrok. — Vedno glasnejši postajajo glasovi, da so gotova podjetja vedela že prej za plačilno nezmožnost Kärntnerbanke in naložila ves denar drugje. — 1. januarja je bilo na Koroškem podpiranih 6590 brezposelnih.

Tržne cene v Celovcu. Žito: pšenica 40, rž 32, ječmen 30, oves 25, ajda 36, kuzuza 26, kaša 60, grah 90, leča 96, fižol 64, krompir 16 grošev za kilogram. Seno sladko 10 S, kisló 6, slama 5 S za metercent. Zelje kg po 60 g, repa 30 g, goveja mast 7,20, sirovo maslo 5,40, prekajena slanina 3,60, sirova slanina 3,20, svinjska mast 3,60 S, smetana liter po 4 S, mleko 46 g, jajce komad 24 g. Ena kokoš 3,50 S, raca 5 S, gos 15 S. Trda drva 6, mehka 5,50 S. Živina: plemenske krave 1,10—1,30, klobasarice 0,60—0,80, pitani prešiči 1,80—2,20, plemenski 1,80—2,20 S za kg žive teže.

DRUŠTVENI VESTNIK

Šmihel ob Pliberku. (Proslava 20letnice tukajšnjega izobraževalnega društva.) Minulo leto je preteklo 20 let, odkar je bilo naše društvo ustanovljeno. Veliko dobrega se je med tem časom storilo za izobrazbo ljudstva. Na Štefanovo smo proslavili društveni jubilej. Lepa udeležba občinstva je pokazala zanimanje za društvo. Tukajšnji tamburaši so pod spretnim vodstvom med govori in deklamacijami ubrano svirali in s tem pripomogli k lepemu poteku slavnosti. Član društva je vzpodbujal v navdušenem govoru posebno mladino, ki je v zadnjih letih izstopila iz šole, naj pride v društvo, da se ne izgubi. Burno pozdravljen

je govoril č. g. provizor Kristo Košir o smer-nicah društvenega delovanja. Nazorno je orisal, kako potrebno je danes društveno delovanje za umsko in srčno izobrazbo človeka. Končno se je uprizorila igra „Ne vdajmo se“. Dal Bog, da bi društvo tudi v bodočnosti mnogo dobrega storilo za vero in dom.

Št. Primož v Podjuni. (Logarjeva sinova.) Pišem naj kritiko o igri, ki se je igrala 26. decembra na našem odru. Težko je objektivno oceniti igralce, ki jih poznam, ki sem jih videl igrati že večkrat, zato prihajam tako pozno. Resnici na ljubo bodi povedano, da so me igralci zadivili. Mar jih je božično razpoloženje tako navdahnilo? Da analiziram vsakega posamič: Logar Smrekar je naše pričakovanje v svoji glavni vlogi, mož korenjak, ki se ne da premakniti niti za las s svojega verskega stališča, prekosil. Poznamo ga že od prej, da je dober igralec, a tokrat ni popustil od svojega dostojanstva niti za trenutek; skozi celo igro se je videlo, da je on glava, trda butica, ki se o nasprotnem ne da lahko prepričati. Tu in tam je le preveč povdaril svojo voljo. Cirila tudi tokrat ni odrekla. Zrcalila se je v njej prava materinska ljubezen, ki skriva prevarana svojo bol globoko v srcu, ki stori vse in odpusti vse, da le more imeti svoja sinova srečna pod okriljem svoje ljubezni. In rejenka Anica zna zatajevati ljubezen do Romana do zadnjega, ko vidi Romana v družbi župnika in v neki višji navdahnjenosti v besedah opeva božični večer. Prizor pred znamenjem Matere božje v gozdu s posebno razsvetljavo je bil zelo lep. Zatečimo se k Mariji v bridkosti, ker ona še nikogar ni zapustila! Pomagalo je. Damjan je bil po govoru in kretnjah pravi upokojeni podeželski učitelj. Predvaren in previden v sodbah, niti nevljuden Romanov odgovor ga ni spravil iz ravnotežja, je posegel vedno tedaj pomirjevalno vmes, kadar se je razburjenje že do viška stopnjevalo. Manjka pa mu še nekaj fineše. Slavko se je premalo točno izražal in dajal besedam drug pomen, in to je motilo. Potrebuje še nekoliko vaje v slovenščini, predvsem naj bi mnogo na glas čital. V kretnjah pa je nas zadovoljil. Pravi mestni škric, ki je prečital že kupo knjig, postal velik gospod in si vstvaril svoje lastno mnenje, pa je bil Roman. Videlo se je na njegovi zunanosti, da je vaje družbe in da se zna vesti. V nekaterih momentih je s prehitro izgovarjavo nekoliko pretiraval. Ugajal pa je, kakor vedno. Murko je bil na svojem mestu. V par situacijah smo ga kar občudovali. Občudovalo je občinstvo končno Andreja Žejo v komični vlogi. Lahko bi prepričal srečanje v Hudem brezdnju, a je to v svojem užaljenem ponosu in bojazljivosti opustil. Vsled njegove originalnosti smo predstavitelja Andreja vedno radi videli na odru, tokrat nam je še bolj prirastel k srcu. Upajmo, da tudi prihodnjic ne odreče svoje pomoči. Pri tej igri se je dal tudi lepo opazovati potek dejanja, stopnjujoči moment, višek in padajoče dejanje. Pohvalno moramo omeniti še sodelovanje društvenega moškega pevskega in tamburaškega zbora. — Udeležba je bila izborna in mislimo, da se je občinstvo zadovoljno s predstavo razšlo. —ose—

Kotmara vas. (Deseti brat.) Da naši Gorjanci ne spijo, kakor morda mislijo naša bratska društva, zato se moramo vendar tudi enkrat oglasiti. Z velikim trudom dramatičnega odseka se je uprizorila na društvenem majhnem odru igra „Deseti brat“ minulega meseca pri Ilcu v Gorjah, katere vloge so igralci izvrstno izpeljali. A koliko prahu se je dvignilo pred nameravano uprizoritvijo igre na vasi Kotmara vas v gostilni „Ilc“, je vendar treba omeniti. V prepričanju, da je že skoraj čas sprave narodnega nasprotja, je hotel dati posestnik gostilne Ilc svojo dvorano na razpolago za uprizoritev, a kaj šmenta! To je bil strah pred iredento, da so se dvignili vsi kotmirski magnatje ter prisilili omenjenega gostilničarja, da je zadnji hip odpovedal igralcem dvorano ter omenili, da obstoji nevarnost poboja, da je boljše, da se igralci izogonejo! Tako so javno pokazali, da nočejo živeti z nami v miru. In kaj še, strašno, neki sosedni gostilničar v Kotmari vasi se je celo izrazil, da se raje pusti razsekati nego dati igralcem svojo dvorano na razpolago. Gorjanci, ali se zavedate svoje dolžnosti?

ZADRUŽNI VESTNIK

Iz Ziljske Bistrice in okolice. Ko se zgrudi kak večji denarni zavod, zgube vlagatelji glave, demonstrirajo, razgrajajo, jočejo in se kregajo. Niso redki slučaji, da je zadela tega ali onega srčna kap ali pa je zblaznel. In to popolnoma po nepotrebnem, ker se povsod nahajajo hranilnice, pri katerih je prisilna poravnava izključena, ker ne špekulirajo z denarjem. Kajpak da hranilnice nižje obrestujejo kot banke, zato pa posojujejo tudi z nižjimi obrestmi, ki jih zmore tudi kmet. Osebito pri nas imamo posojilnico, na katero bi mogli biti vsi ponosni, pa še nosijo nekateri svoj težko prihranjeni denar brezskrbno v tuje banke, o katerih nimajo pojma, kako se v njih gospodari. Sedaj se jim bo gotovo bolj zjasnilo v glavi, ko bodo morali trpeti občutne izgube prav po nepotrebnem. Sedaj naj se vprašajo, koga so tako lepo podpirali s svojim denarjem. Mesto da bi podpirali svojo zadrugo ali kaso, so raje nosili tem nenasitnim bankam dobiček, ki bi lahko doma ostal, da bi ga sami uživali, ko imamo doma prav dosti potreb. Domača posojilnica je prava domača organizacija, edina in najboljša podpora za domače gospodarstvo in za domač napredek. 35letni obstanek naše posojilnice nam prav jasno kaže, koliko dobrega in za domovino koristnega se da napraviti s skrbnim vodstvom. Pa ker se je posojilnica rodila v smrtnem grehu in v istem nadaljevala, namreč kot slovenski zavod, so se je nesomišljeniki izogibali, a zdaj vidijo, kaj so si skuhal. Vsi deleži so šli v kratki dobi rakom žvižgat. Medtem pa je bila naša posojilnica lanskega leta primorana pri sestavi zlate bilance nakazati 2000 S čistega dobička državi. To je seveda večletni dobiček, ali to naj zadostuje javnosti in posebno tistim, ki so zavodu zaupali denar. Ni prav, da nalagajo davkarje davke hranilnicam, na denar, od katerega je vlagatelj plačal davek že večkrat. Država pobira denar, ki bi imel teči v rezervni sklad, obenem pa se govori in išče cene kredite. Sedaj pa naj še omenimo, koliko je posojilnica v teku svojega polodonsnega delovanja dobrega storila, kaj je vse podpirala in kaj bi še, če bi naše ljudstvo ne poslušalo tistih napihačev, ki so črnili in še črnijo vse, kar je domačega, kar je poštenega in posebno kar je slovenskega. S svojim malim prometom je vedno dajala razne podpore, nekaj požarnim brambam in pred 12 leti je nakupila živinozdravstveno orodje in za obnovo dovolila lansko leto zopet 200 S. Pri sestanku izobraževalnega društva se je predavalo, kako se mora rabi to orodje. Kolike koristi je to za kmeta! Pred desetimi leti si je postavila svoj dom, na katerega so združniki prav res lahko ponosni, in v tem domu je zopet poskrbljeno za domačo mlekarino, ki ima prav moderno opremo, ki istotako služi splošnosti. Ko bi hoteli vse podpore naštet, bi trajalo predolgo. Toliko smo hoteli povedati našemu ljudstvu, da bo spoznalo in vedelo, kako veliko napako dela, če nosi svoje prihranke tujim denarnim zavodom, polni tujcem žepe, domačine pa pusti stradati. Da so ljudje še vedno tako kratkovidni, je kriva tudi pomanjkljiva izobrazba. Ustroj naših današnjih šolne služi razmeram časa, posebno pa ne razmeram v slovenskih krajih. Kako naj se v teh šolah vzgajajo otroci za svoj bodoči poklic, kako naj se učijo spoštovati svoj dom in narod? Kmet ni vzgojen za svoj stan in zato ga je tako težko organizirati. Slovenci tega nismo krivi, vsaj nimamo nikjer besede, da smo prišli tako daleč.

Borovlje. Tiho, a marljivo deluje tukajšnja Hranilnica in posojilnica. Vstanovljena leta 1908, je to edina slovenska zadruga naše občine, ki obstoji še od predvojnega časa. Vojna je bila tudi za naše posojilnice hud udarec. Še hujše pa povojna leta, ko je valuta tako padala. Banke so rastle kakor gobe, ponujale po 20% in še več, kaj čuda, da je letelo vse v te zavode. Banke so denar lahko zaslužile, radi tega so ga tudi tako lahko napravile. Drugače je stvar z našimi posojilnicami. Tu delujejo možje, ki vedo, kako težko se denar zasluži, možje, ki so osiveli v boju za naše pravice. Hranilnica in posojilnica v Borovljah je imela

v preteklem letu eno milijardo in 200 milijonov kron prometa. Glasom sklepa zadnje odborove seje se obrestujejo hranilne vloge od 1. jan. 1927 po 7%, posojila pa po 10%. Ljudstvo zopet spoznava korist naših denarnih zavodov in dobivajo slovenske posojilnice tudi vedno več zaupanja pri ljudstvu, ker vsakdo ve, da je denar tukaj najbolj varno naložen. Še vedno pa se najde dosti ljudi, ki imajo denar doma brez obresti, drugi zopet nosijo v nasprotno denarne zavode. Zato pa: Držite in oklenite se naših posojilnic, posebno tu velja geslo „Svoji k svojim!“. Vsak prihranjen šiling naj roma v slovenske hranilnice, potem bodo tudi posojilnice lažje pomagale našim ljudem.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. V Ameriki je padel ponoči potnik iz vlaka in obležal nezavesten med tračnicami. Čez 70 vlakov je šlo v 11urni nezavesti preko njega ne da bi ga kateri poškodoval. — Na Silvestrovo so v Berlinu zaznamovali 23 samomorov. — Na Arlbergu je plaz zasul 8 smučarjev, ki so se vsi zadušili. — Dr. Beneš bo baje imenovan generalnim tajnikom Društva narodov. — Mussolini se je izrekel proti učiteljem. — Iz Ukrajine poročajo o vstaji kmetov v večjem obsegu. — V Litvi se vrše poboji med vstaši in četami Smetonove vlade. — Led je zmečkal med Stockholmom in Leningradom nemški parnik „Holger“. Posadka se je rešila na led. — V južni Kaliforniji je 50 potresnih sunkov zrušilo hiše in ranilo več sto oseb. — Na Poljskem stavkajo tiskarji, ker so jim hoteli tovarnarji znižati plače za 40 do 50 odstotkov. — V Egiptu so izdali spominske znamke. Ko so naslednjega dne odprli poštni urad, je nastal krvav pretep, pri katerem je bilo več oseb ranjenih. Množica je pretepla poštne uslužbenice in policijo. Pet oseb je podleglo dobljenim poškodbam. — Oblastni čelnik Orjuna v Splitu, Žič Valentin, je bil ubit. Orjuna v Beogradu je pričela izdajati svoj list. — Španska armada bo štela letos 184.636 mož. — Novi japonski cesar bo na dan svojega ustoličenja pomilostil na 50.000 jetnikov. — Iz Amerike poročajo o velikih poplavih. — V Mongoliji je izbruhnila kuga. — Ljubljana ima nad 60.000 prebivalcev, enkrat toliko kot Celovec. — Naša pehota bo dobila zopet bobne. — Italijanska vlada je odredila, da se morajo zapreti vsi nočni lokali. — Iz Albanije prihajajo poročila o novi vstaji radi strogih obsodb voj. sodišča. — Nove bankovce dobimo letos, in sicer po 10 S v marcu, po 100 S poleti in po 5 S v jeseni. — Na Primorskem je bilo odpuščenih 20 učiteljev, ker so delovali prej izven šole v narodnem smislu. — Naš primanjkljaj v trgovinski bilanci za oktober 1926 se je dvignil za 32 na 101 milijon šilingov. — Gdč. Štefica Vidačič iz Zagreba je bila v Berlinu proglašena za „miss Jugoslavijo“, najlepšo žensko Jugoslavije.

Polomija. Obrtni nadzorniki so ravnokar objavili svoje letno poročilo, ki nam je priča hude krize, ki jo trpi Avstrija. L. 1924 so nadzorniki nadzorovali 15.080 delavnic, oz. tovarn, v katerih je bilo zaposlenih 404.000 delavcev, l. 1925 so nadzorovali 17.370 tovarn, a ljudi je bilo tam samo 386.000. L. 1925 se je otvorilo 268 tovarn, 227 se jih je razširilo, 431 tovarn se je pa opustilo. In o Dunaju poroča nadzorništvo, da se je tam otvorilo 576 novih tovarn, 378 se jih je razširilo, 3353 obratov pa se je opustilo. Najhujše je prizadeta strojna in kovinarska industrija. To je bilo l. 1925, l. 1926 pa kriza še le dozoreva. Ni dvojbe, da je industrijska kriza na Dunaju najhujša, in ne more se reči, da nismo vsaj deloma sami krivi tega propada. Visoka socijalna bremena, kratki delovni čas, na Dunaju pa še posebej pride v poštev davčna politika občine, ki iztirava iz produkcije veliko več nego bi bilo treba, vsaj ima Dunaj nad dva bilijona razpoložljivega denarja, ki se je z davki vzel obrti, naložil v bankah in se od tu zopet za drage obresti posejuje ljudem.

Novi lasje. Marsikateri plešavi moški in marsikatera ženska, ki vidi vsaki dan več lasi v svojem glavniku, sta že gledala po raznih naznanilih, ali bi se ne našlo kako zdravilo, da

bi se vzdržal ali bolj rastle lasje. Svojčas, pred 40 leti, je nek prefrigan lekarnar v Nemčiji fantom ponujal tinkturo, za katero naj bi bile rastle brke. Sodišče je Migaržeja kaznovalo in odslej je nehal izdelavati svojo čudodelno mažo. Znanstveni časopisi pa poročajo zdaj, da gotovi manganovi preparati pri živalih učinkujejo tako, da dlaka postaja močnejša in lepša. Sicer dobiva konj po ovsu tudi lepšo dlako. Iz tega se sklepa, da bo morebiti mogoče v doglednem času tudi ustreči ljudem, ki si žele lepših las.

Pomoč zoper jetiko. Iz Barcelone v Španiji prihaja poročilo, da je tamošnji zdravnik Ferran našel zdravilo zoper jetiko. Ferran pravi, da tuberkelbacili (neko seme, ki bolezen povzroča) niso škodljivi, pogubni postanejo šele, kadar truplo zanje postane dostopno; v tem slučaju postanejo ti bacili strupeni. Zdravnikova skrb naj ne bo, kako se zamorejo ti bacili zamoriti in zatreti, marveč kako se da truplo zavarovati, da ne postane za ta bacil dovzetno. Ferran je napravil neko snov: „Alfa“ bakterije jo imenuje, naj se človeku vcepi, kakor se cepijo osepnice, pa ne bo zbolel za jetiko, kakor otrok, ki se je cepil za osepnice, ne zboli več za to boleznijo. Ako kušnja Ferranovo poročilo potrdi, bi bilo marsikomu pomagano, zlasti bi se mogli otroci pravočasno zavarovati pred to nevarno boleznijo.

Za tiskovni sklad so darovali: Anton Warmut, Limarče, 6 S; neimenovan v Rikarji vasi 1 S; neimenovan 20 S; Barbara in Jernej Merčjak, Železna Kapla, 5 S; Janez Ebner, Železna Kapla, 5 S; Franc Schnabl, Št. Rupert, 2 S; neimenovan v Celovcu 12 S. Zbirka „Kola jugoslovanskih sester Dravograd-Meža“ na Koroškem večeru dne 10. oktobra 1926 100 Din. Franc Brežjak, Bohinjska Bistrica, 99,50 Din. Chemer Betty, Juneau, U. S. A., 500 Din. Vsem darovalcem najlepša hvala. Posebno zahvalo še izrekamo naši rojakinji, g. Čemer v Ameriki, naši večletni naročnici, ki nas tudi v tujini ni pozabila in nam naklonila tako lep dar. Znano ji je, da so letos pred nami hudi boji, volitve, ki stanejo mnogo. Ob ti priliki bi opozorili vse naše somišljenike, da posebno letos ne pozabijo na naš tiskovni sklad. Pozivljamo jih k posnemanju!

Listnica upravnštva.

Nekaterim naročnikom. Več naročnikov je, ki ob koncu leta pregledajo in preštejejo vse številke lista, ali so vse in v kakšnem stanju. Celoten letnik potem hranijo, ker je zrcalo našega žitja in bitja in naših neenakih bojev za naravne človešanske pravice. Marsikomu bo manjkala ta ali ona številka. Imamo še številke lanskega letnika v zalogi in jih pošljemo onim, ki se bodo oglasili. — **Potočnik Štefan, Žvabek.** Do 30. junija 1926.

Zahvala.

Povodom težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo naše preljubljene, nepozabne so-proge odnosno matere, hčerke itd gospe

Maruše Gröblacher, roj. Ferjan

p. d. Hofovčine v Deščicah

izrekamo za iskreno sočustvovanje in izredno častno udeležbo pri pogrebu, kakor za mnoge darove vence in cvetlic in mnogoštevilna pismena sožalja tem potom najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo še čast. duhovščini iz Št. Ilje in Pečnice, č. g. župniku Petriču za globoko segajoče poslovilne besede na grobu, zastopniku političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, možkemu pevskemu zboru Št. Ilj in vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč. **Žalujoči ostali.**

Realitetni biro MONDRE & TIHAČEK St. Veit an der Glan

posluje vsako sredo dopoldne od 10. do 11. ure
v gostilni Lassnig v Velikovu.